

ЗВІТ
за третій квартал 2023 року
щодо реалізації Державною службою України з надзвичайних ситуацій
завдань Національної стратегії із створення безбар'єрного простору в Україні на період до 2030 року

№ з/п	Найменування завдання та його порядковий номер (відповідно до Плану КМУ)	Найменування заходу його порядковий номер (відповідно до Плану КМУ)	Комунікаційна робота у межах виконання заходу
3	13. Пристосування головних входів і	1) проведення відповідних будівельних / ремонтних робіт	Головні входи адміністративних будівель органів, підрозділів установ та організацій ДСНС та закладів освіти цивільного захисту забезпечено кнопками виклику персоналу, інформаційними табличками шрифтом Брайля.
4	приміщень будівель міністерств, інших центральних органів виконавчої влади та місцевих держадміністрацій, центрів надання адміністративних послуг для використання маломобільними групами населення, зокрема особами з інвалідністю	2) встановлення інформаційних знаків про наявність та розташування входів (виходів) для осіб з інвалідністю	Також підрозділам ДСНС доручено опрацювати питання щодо проведення технічного обстеження будівель (приміщень) з метою отримання висновку їх доступності для осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення у термін до 24 березня 2023 року та надати інформацію щодо необхідності додаткових кошторисних призначень для проведення таких обстежень. В квітні 2023 року підрозділам ДСНС виділено кошти у сумі 1 056,00 тис. грн. на проведення технічного обстеження будівель (приміщень) з метою отримання висновку їх доступності для осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення. Станом на 01.10.2023 територіальними органами ДСНС забезпечено проведення ліцензованими (сертифікованими) організаціями технічних обстежень адміністративних будівель (приміщень) та надано інформацію щодо залишку призначених коштів на проведення технічного обстеження адміністративних будівель (приміщень). Станом на 01.10.2023 підрозділами територіальних органів ДСНС отримано 89 звітів та висновків відповідних організацій (експертів) щодо їх доступності для осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення (100%). Станом на 01.10.2023 територіальними органами ДСНС надано орієнтовну потребу у додатковому фінансуванні для забезпечення умов доступності особам з інвалідністю та інших маломобільних груп населення до адміністративних будівель

№ з/п	Найменування завдання та його порядковий номер (відповідно до Плану КМУ)	Найменування заходу його порядковий номер (відповідно до Плану КМУ)	Комунікаційна робота у межах виконання заходу
			<p>(приміщень) відповідно до ДБН В.2.2-40:2018 «Інклюзивність будівель та споруд», обраховану на підставі рекомендацій, наданих за результатами отриманих експертних висновків (звітів) - 37 832,95 тис. грн.</p> <p>З метою зручності перебування осіб з інвалідність в закладах освіти цивільного захисту затверджено Порядок супроводу (надання допомоги) особам з інвалідністю та іншим маломобільним групам населення де визначено дії осіб начальницького складу щодо забезпечення зручності та комфортності перебування в Університеті особам, що потребують допомоги</p>
5	34. Врегулювання питань щодо доступності інформації під час надання публічних послуг	проведення моніторингу доступності інформації, що оприлюднюється ДСНС (зокрема для осіб з порушеннями слуху, зору та інтелектуальними порушеннями), на веб-сайтах	<p>Розробником офіційного веб-сайту ДСНС є ДП «ІНФОТЕХ». Сайт виготовлено відповідно до вимог положенням ДСТУ ISO/IEC 40500:2015 «Інформаційні технології. Настанова з доступності вебконтенту W3C (WCAG) 2.0» не нижче рівня AA.</p> <p>ДСНС спільно з громадською організацією «Громадський рух «Соціальна єдність» та ПОГ «Центр соціального бізнесу»: опрацьовує питання подальшого впровадження (на етапі укладання договору) сервісу сурдоперекладу на вебпорталі ДСНС та на офіційному сайті ДСНС з метою надання можливості звернення особам з порушенням слуху.</p>
7	36. Проведення аналізу стану інформаційної безбар'єрності	3) проведення моніторингу доступності для маломобільних груп населення, зокрема осіб з інвалідністю, інформації та публічних послуг системи ДСНС	<p>З метою інформування населення ДСНС на платформі WhatsApp for Business від Tum.io, партнера з технологій соціального впливу, запустила інформаційний чат-бот. Безкоштовний сервіс надасть користувачам змогу доступу до важливих оновлень, отримання надійної та достовірної інформації, а також деталей про процедури реагування на надзвичайні ситуації та отримання можливості звернення осіб з порушенням слуху.</p> <p>ДСНС створені умови для отримання послуг та інформації особами з порушенням зору з використанням мережі Інтернет, засобів електронного зв'язку та на сайти ДСНС, її органів та підрозділів, які адаптовані для людей із порушеннями зору; на сайтах реалізовано режим перегляду без прив'язки до кольорів з використанням контрасту білого і чорного кольорів та можливості збільшення шрифтів тощо.</p> <p>ДСНС у співпраці з ГО «Громадський рух «Соціальна єдність» створюються відеоматеріали по озвучені голосом (для людей з частковою або повною втратою зору) та з перекладом на жестову мову (для нечуючих та слабочуючих людей)</p>

№ з/п	Найменування завдання та його порядковий номер (відповідно до Плану КМУ)	Найменування заходу його порядковий номер (відповідно до Плану КМУ)	Комунікаційна робота у межах виконання заходу
			інформації з текстового контексту сайту ДСНС розділу «Абетка безпеки» та проводяться заходи по розміщенню готових відеороликів у розділі абетки та окремо у Медіатеці на всіх відомчих сайтах та у соцмережах, а також розповсюдження у соціальних мережах на Національному соціальному порталі «Вільно!», в соціальних мережах та телеграм-каналах ГО «Громадський рух «Соціальна єдність», у мобільному застосунку «Перекладач ЖМ». Наразі вже відзнято 30 відеороликів та робота продовжується
8	50. Проведення інформаційної кампанії «Україна без бар'єрів»	1) участь у забезпеченні проведення інформаційно-просвітницької кампанії «Україна без бар'єрів»	<p>Під час заходів службової/самостійної підготовки особового складу та працівників ДСНС відділами персоналу, соціально-гуманітарної роботи та психологічного забезпечення територіальних органів та підрозділів ДСНС проведено заняття на тему: «Україна без бар'єрів»: інклюзія, стереотипи, доступність, толерантність, рівність, прийняття. Співробітникам доведено інформацію про засади безбар'єрності, зокрема про створення безперешкодного середовища для всіх груп населення. Забезпечення рівних можливостей кожній людині реалізовувати свої права, отримувати послуги на рівні з іншими через інтегрування фізичної, інформаційної, цифрової, суспільної та громадянської, економічної та освітньої безбар'єрності до всіх сфер державної політики.</p> <p>На офіційних соціальних сторінках органів і підрозділів ДСНС в Facebook постійно висвітлюються заходи, які проводяться у рамках реалізації Національної стратегії із створення безбар'єрного простору.</p> <p>Крім того, у рамках проведення цієї інформаційної кампанії, весь персонал ознайомлений з «Інформаційною пам'яткою ДСНС щодо дотримання правил безбар'єрної комунікації» та «Інформаційною пам'яткою щодо запобігання випадкам дискримінації, сексуальних домагань та зловживань владою державними службовцями, працівниками, особами рядового і начальницького складу та членами різних за напрямом діяльності комісій, що функціонують в органах системи Державної служби України з надзвичайних ситуацій» шляхом їх розповсюдження через Телеграм канали.</p> <p>Також Вище професійне училище ЛДУБЖД проведено годину спілкування з курсантами I-го курсу на тему “Безбар'єрність -стосується кожного”</p>

№ з/п	Найменування завдання та його порядковий номер (відповідно до Плану КМУ)	Найменування заходу його порядковий номер (відповідно до Плану КМУ)	Комунікаційна робота у межах виконання заходу
			https://vpu.ldubgd.edu.ua/uk/pres-centr-1/novini/ostanni-novini/bezbarjernist-stosujetsia-koznogo
9	58. Підвищення цифрової компетентності медичних працівників та пацієнтів	2) інтеграція вимог концептуально-референтної рамки цифрових компетентностей медичних працівників до професійних стандартів, системи підготовки та підвищення кваліфікації, вимог щодо наймання персоналу, атестації та сертифікації, заохочення працівників системи охорони здоров'я	<p>У всіх закладах охорони здоров'я ДСНС впроваджено електронну систему МІА: портал здоров'я - медична інформаційна система для забезпечення автоматизації, ведення обліку медичних послуг та управління медичною інформацією в електронному вигляді у закладах охорони здоров'я України, ресурс, який призначений відображати послуги та інформацію про заклад охорони здоров'я, допомагає організувати ефективну взаємодію медичних закладів з пацієнтами, та забезпечити їх своєчасною і повною інформацією в електронному вигляді.</p> <p>Всі медичні працівники зайняті на посадах, які передбачають роботу з програмним забезпеченням інформаційних медичних систем у обов'язковому порядку проходять навчання, які організує розробник продукту.</p> <p>Безперервний професійний розвиток лікарів та навчання з підвищення кваліфікації молодших спеціалістів з медичною освітою та їх атестація в системі ДСНС здійснюються відповідно до наказів Міністерства охорони здоров'я України від 22 лютого 2019 року № 446 «Деякі питання безперервного професійного розвитку лікарів» (наказ МОЗ України № 520 від 24.03.2022) (далі — Наказ) та від 23.11.2007 № 742 «Про атестацію молодших спеціалістів з медичною освітою».</p> <p>На час дії воєнного стану безперервний професійний розвиток лікарів та навчання з підвищення кваліфікації молодших спеціалістів з медичною освітою триває, проте відповідно до наказів МОЗ від 07.03.2022 № 246 «Про особливості атестації працівників сфери охорони здоров'я та продовження терміну дії сертифікатів спеціаліста, посвідчень про кваліфікаційну категорію в період дії воєнного стану» та від 04.08.2022 № 1415 «Про особливості атестації працівників сфери охорони здоров'я та продовження терміну дії сертифікатів спеціаліста, посвідчень про кваліфікаційну категорію в період дії воєнного стану», атестація медичного персоналу тимчасово призупинена.</p> <p>Працівниками Інституту державного управління та наукових досліджень з цивільного захисту з початку року проведено навчання з домедичної підготовки 1101 особам. З початку бойових дій пройшло навчання 6600 особи.</p>

№ з/п	Найменування завдання та його порядковий номер (відповідно до Плану КМУ)	Найменування заходу його порядковий номер (відповідно до Плану КМУ)	Комунікаційна робота у межах виконання заходу
			<p>Разом з тим, у ДСНС створено Комісію з проведення атестації лікарів та професіоналів з вищою немедичною освітою (наказ ДСНС від 16.07.2021 № 500). Планується створення відомчої комісії з атестації молодших спеціалістів з медичною освітою. За поданням керівників медичні працівники отримують відповідні заохочення</p>
10	70. Забезпечення проведення комунікаційних заходів за участю ветеранів війни та осіб з інвалідністю, молоді, осіб похилого віку, батьків з дітьми дошкільного віку	1) визначення переліку комунікаційних заходів за участю ветеранів війни та осіб з інвалідністю	<p>26.09.2023 року на зустрічі голів ветеранських організацій центральних органів виконавчої влади сектору безпеки і оборони України з Міністром Мінсоцполітики Жолнорович О.І. були обговорені питання соцзахисту ветеранів, їх пенсійного забезпечення, нагальної підтримки тих, хто знаходиться в тяжких життєвих умовах та вирішення питань підтримки ветеранів(пенсіонерів).</p> <p>29.09.2023 року в системі ДСНС проведено інформаційні заходи з нагоди відзначення Дня ветерана та Міжнародного дня людей похилого віку: організовано зустрічі з Головами територіальних осередків Всеукраїнської асоціації ветеранів війни та ветеранами за територіальним принципом.</p> <p>За особисті заслуги та значний внесок у вихованні молодих працівників та активну учать у національно-патріотичному вихованні особового складу, наданні посильної допомоги особовому складу рятувальних підрозділів, участі у волонтерській діяльності 58 ветеранів служби були відзначені відомчими відзнаками Всеукраїнської асоціації ветеранів війни та служби цивільного захисту з нагоди професійного свята-Дня рятувальника та Міжнародного дня людей похилого віку та Дня ветерана</p> <p>У вересні 2023 року на базі ЧПБ ім. Героїв Чорнобиля була проведена патріотична акція "Естафета поколінь". Спільно з Всеукраїнською асоціацією ветеранів війни та служби цивільного захисту були вшановані кращі представники</p> <p>Також планується проведення відповідної акції у жовтні та листопаді 2023 року у Вищому вінницькому училище та Львівському університеті. 11 територіальних органів ДСНС України, яким були вручені нагороди Асоціації. Крім того, в урочистій залі були відзначені ветерани- члени Асоціації. 2.3 метою соціальної підтримки, психологічної реабілітації родин загиблих працівників ДСНС за сприяння МВС України взяла участь у соціально-реабілітаційному проєкті</p>

№ з/п	Найменування завдання та його порядковий номер (відповідно до Плану КМУ)	Найменування заходу його порядковий номер (відповідно до Плану КМУ)	Комунікаційна робота у межах виконання заходу
			<p>«незламна мама». Проєкт розрахований до кінця 2023 року. Планується підключити до 20 родин загиблих</p> <p>ГУ ДСНС України у Волинській області проведено:</p> <p>10 липня 2023 року рятувальники проведено тренінг з безпеки життєдіяльності для учасників щорічного тижня відпочинку "Єдність", організованого громадською організацією "Жест допомоги" для осіб з інвалідністю. https://vl.dsns.gov.ua/uk/news/ostanni-novini/volinski-riatuvalniki-proveli-trening-z-bezpeki-dlia-osib-z-invalidnistiu; https://www.facebook.com/photo/?fbid=674643258041184&set=pcb.674643378041172</p> <p>21 липня 2023 року рятувальники провели тренінг з безпеки для учасників табору відпочинку, що базується в селі Черкаси на Ковельщині. Для людей із вадами слуху фельдшер-рятувальник провів заняття з надання домедичної допомоги, поділився власним досвідом та знаннями, що можуть знадобитися при виникненні надзвичайних подій різного характеру https://vl.dsns.gov.ua/uk/news/ostanni-novini/na-volini-riatuvalniki-proveli-trening-z-bezpeki-dlia-osib-z-invalidnistiu</p>
11		2) здійснення комунікаційних заходів осіб з інвалідністю, молоді, осіб похилого віку, батьків з дітьми дошкільного віку	<p>Територіальні підрозділ ДСНС на постійній основі проводять інформаційно-роз'яснювальну роботу з усіма верствами населення щодо запобігання виникненню надзвичайних ситуацій різного характеру та підвищення обізнаності щодо заходів безпеки з урахуванням особливостей надання допомоги особам з інвалідністю.</p> <p>З початку 2023 року в рамках створення безпечного середовища організовано та проведено навчання та тренування (інструктажі, бесіди, лекції тощо) щодо безпечної життєдіяльності, зокрема щодо вивчення мінної безпеки та алгоритму дій у разі сигналу «Повітряна тривога»: у закладах дошкільної освіти проведено 11 тис. 111 заходів, охоплено більше 182 тис. осіб; у закладах середньої освіти - 33 тис. 79 заходів, охоплено понад 825 тис. осіб; у закладах професійно-технічної та вищої освіти – 3 тис. 549 заходи, охоплено понад 141 тис. осіб. У закладах освіти проведено 2 тис. 911 заходи до Тижня безпеки дитини, 4 тис. 442 заходи до Тижня безпеки життєдіяльності та 2 тис. 538 заходи до Дня цивільного захисту. Налагоджено взаємодію та організовано проведення спільних заходів зі спеціалістами з безпеки в освітньому середовищі (вихователі безпеки). Так, з початку нового 2023/2024</p>

№ з/п	Найменування завдання та його порядковий номер (відповідно до Плану КМУ)	Найменування заходу його порядковий номер (відповідно до Плану КМУ)	Комунікаційна робота у межах виконання заходу
			<p>навчального року: розроблено і узгоджено 68 планів заходів (на 2023/2024 навчальний рік) щодо покращення стану забезпечення безпеки учасників освітнього процесу; проведено 166 спільних інформаційно-просвітницьких заходів для педагогічних працівників з питань забезпечення безпеки в освітньому середовищі (наради, конференції); проведено 319 спільних превентивних заходів з дітьми (лекції, уроки, інтерактивні заняття тощо) з основ безпеки життя; надано 238 консультацій працівниками територіальних органів ДСНС у межах повноважень; взято участь в організації безпеки під час проведення 146 масових заходах у закладах освіти. Разом з цим інформуємо, що з початку впровадження даного проєкту розроблено та узгоджено 201 план заходів, проведено 841 спільний інформаційно-просвітницький захід для педагогічних працівників, 1 тис. 493 спільних превентивних заходів з дітьми, надано 1 тис. 442 тис. консультацій працівниками територіальних органів ДСНС та взято участь в організації безпеки під час проведення 635 масових заходах у закладах освіти.</p> <p>Зокрема, наприклад:</p> <p>Представники Національного університет цивільного захисту 05 вересня представниці університету провели вебінар для осіб з інвалідністю за темою «Психологічна самопомога в умовах воєнного часу»: https://nuczu.edu.ua/ukr/nutszu/arkhiv-novyn/fakhivchini-nutsz-ukrajini-proveli-onlajn-zanyattya-dlya-osib-z-invalidnistyu-blagodijnogo-fondu-asotsiatsiya-inklyuzivnoji-krajini-aik.</p> <p>Представниками Вищого професійного училища ЛДУБЖД проведено онлайн-заняття для осіб з інвалідністю за темою “Небезпеки соціального характеру” https://vpu.ldubgd.edu.ua/uk/pres-centr-1/novini/ostanni-novini/onlain-zaniattia-dlia-osib-z-invalidnistiu ;</p> <p>НМЦ ЦЗ та БЖД Чернігівської області проведено спеціальне об’єктове тренування на тему «Дії працівників у разі виникнення надзвичайної ситуації з евакуацією» на Чернігівському учбововиробничому підприємстві українського товариства глухих в якому прийняли участь особи з інвалідністю; на базі Територіального центру соціального обслуговування проведено захід на тему «Правила поведінки з вибухонебезпечними предметами» для осіб похилого віку та</p>

№ з/п	Найменування завдання та його порядковий номер (відповідно до Плану КМУ)	Найменування заходу його порядковий номер (відповідно до Плану КМУ)	Комунікаційна робота у межах виконання заходу
			<p>персоналу. проведено захід в Ніжинському дитячому будинку-інтернаті по відпрацюванню дій керівного складу, об'єктових формувань цивільного захисту, співробітників та вихованців закладу при виникненні надзвичайної ситуації (в закладі діти перебувають цілодобово та є багато вихованців, які пересуваються лише на візочках за допомогою інших).</p> <p>НМЦ ЦЗ та БЖД Луганської області: методистами обласного методичного кабінету (безпеки життєдіяльності населення) взято участь у заходах за темою «Безпека вдома та надворі» з навчання дітей дошкільного віку правил безпечної поведінки з побутовими електричними приладами, гострими предметами, вогнебезпечними, отруйними речовинами, поведінки під час прогулянок надворі, правил спілкування з незнайомцями: 12 липня - дитячий садок № 89 «Віночок» м. Черкаси; 26 липня - дитячий садок «Мальвіна» м. Черкаси; 10 серпня - дитячий садок № 73 м. Черкаси;</p> <p>проведено комунікаційні заходи за участю ветеранів війни та осіб з інвалідністю, молоді, осіб похилого віку, батьків з дітьми дошкільного віку. 15.09.2023 надіслано методичні листи з метою інформаційно-методичної підтримки: 24-м Управлінням (відділам) освіти військових адміністрацій населених пунктів, міських, селищних, сільських рад Луганської області; 3-м закладам освіти обласної комунальної власності; 12-ти закладам професійної (професійно-технічної) освіти Луганської області; 17-ти закладам фахової передвищої освіти Луганської області. До переліку методичних рекомендацій та порадишників, наданих у методичних листах, увійшли: «Дії населення у разі зіткнення з різними вибухонебезпечними предметами»; «Дії населення у разі хімічної атаки з використанням бойових отруйних речовин»; «Надання першої само- та взаємодопомоги при пораненнях»; «Рекомендації батькам дітей дошкільного та молодшого шкільного віку щодо дій у надзвичайних ситуаціях воєнного характеру»; «Рекомендації населенню щодо укриття в захисних спорудах». Протягом III кварталу 2023 року створено та розповсюджено, у т.ч. через Facebook-сторінку Центру, інформаційно-просвітницькі матеріали: «Як правильно говорити з дитиною про гуманне ставлення до тварин? І чому це насправді важливо для малюків?»; «Безпека дитини в аквапарку»; «Безпечне середовище для дитини в умовах переміщень»; «Звуки війни: як допомогти дитині не боятися сирени і гучного</p>

№ з/п	Найменування завдання та його порядковий номер (відповідно до Плану КМУ)	Найменування заходу його порядковий номер (відповідно до Плану КМУ)	Комунікаційна робота у межах виконання заходу
			<p>гуркоту»; «Про що не варто говорити з військовими»; «Як коректно запропонувати близькій людині звернутися до психолога»; «День пам'яті захисників України»; «Як обрати психолога собі чи дитині»; «Пам'ятка з безпеки школяру»; «Знайте про самогубство: тривожні дзвіночки»; «ПТСР. Міфи і факти»;</p> <p>створено та розповсюджено інформаційно-просвітницькі матеріали: «Підтримка багатодітних родин в умовах війни»; «Інклюзивність як норма життя»; «Ейджизм: як реагувати і протистояти проблемі».</p> <p>Співробітниками Черкаського інституту 05.09.2023 проведено онлайн-заняття для осіб з інвалідністю за посиланням: https://chipb.dsns.gov.ua/diyalnist/enderna-politika/podiyi/onlain-zaniattia-dlia-osib-z-invalidnistiu.</p> <p>ГУ ДСНС України у Волинській області:</p> <p>22 червня 2023 року в літньому денному таборі для дітей із синдромом Дауна, дітей з аутизмом та порушеннями розвитку від Карітас-Спес Луцьк представники рятувальної служби провели інструктаж техніки безпеки та надали можливість ознайомитися з пожежною технікою: http://surl.li/lsrcv;</p> <p>21 липня 2023 року рятувальники провели тренінг з безпеки для учасників табору відпочинку, що базується в селі Черкаси на Ковельщині. Для людей з порушенням слуху фельдшер-рятувальник провів заняття з надання домедичної допомоги, поділився власним досвідом та знаннями, що можуть знадобитися при виникненні надзвичайних подій різного характеру: http://surl.li/lreq.</p> <p>Для організації роботи з молоддю та особами старшого віку НМЦ ЦЗ та БЖД ДСНС в областях складено плани спільних заходів з Департаментами сім'ї, молоді та спорту обласних державних адміністрацій та територіальним центром соціального обслуговування (надання соціальних послуг) МДА на 2023 рік.</p> <p>Також ДСНС у 3-у кварталі проведено представниками закладів освіти ДСНС та НМЦ ЦЗ та БЖД ДСНС за участю Благодійного фонду «АІК» 10 занять для осіб з інвалідністю онлайн занять з наданням інформації щодо дій у разі НС, поводження з вибухонебезпечними предметами, психологічної адаптації тощо.</p>
12	77. Поширення інформації про існуючі засоби	1) проведення навчання для працівників органів системи МВС щодо дотримання вимог	З метою розуміння комунікаційних потреб різних категорій осіб, етичної комунікації та взаємодії з людьми з різними видами порушень, підвищення рівня

№ з/п	Найменування завдання та його порядковий номер (відповідно до Плану КМУ)	Найменування заходу його порядковий номер (відповідно до Плану КМУ)	Комунікаційна робота у межах виконання заходу
	<p>правового захисту і передові практики, спрямовані на полегшення доступу особи з інвалідністю та інших маломобільних груп населення до правового захисту у випадках дискримінації</p>	<p>антидискримінаційного законодавства, толерантності та принципів безбар'єрного спілкування</p>	<p>знань про інструменти запобігання дискримінації та кращі світові практики забезпечення безбар'єрності:</p> <p>ДСНС у співпраці з МВС за підтримки Програми розвитку Організації Об'єднаних Націй в Україні та фінансової підтримки Уряду Японії забезпечено участь 50 представників медичних та психологічних підрозділів ДСНС у чотирьох практичних офлайн тренінгів: за темою «Принципи етичної взаємодії та комунікації з людьми з різними видами порушень» 28-29.08.2023 та 04-05.09.2023 та участь 100 представників персоналу ДСНС у одному онлайн тренінгу за темою «Розмова про людей» 06.09.2023.</p> <p>ДСНС організовано за підтримки тренерки проєкту «Європейський Союз за гендерну рівність. Служба допомоги реформам» організовано з 07.07.2023 по 18.08.2023 серію вебінарів для відповідальних системи ДСНС України «гендерна рівність у секторі безпеки». Участь у навчанні прийняли 94 особи – відповідальні за імплементацію гендерної політики в систему ДСНС, де були розглянуті теми «Гендерна рівність: основні поняття. Сучасні виклики»; «Дискримінація: основні поняття та механізм дискримінації. Недискримінаційні практики на робочих місцях»; «Гендерний мейнстрімінг у роботі сектору безпеки. Методи роботи: гендерний аудит безпеки, аудит доступності»; «Супротив гендерній рівності. Гендерна культура та гендерна компетентність». Всього проведено 8 вебінарів.</p> <p>27.07.2023 представники кафедри інновацій, інформаційної діяльності в освіті та навчання за міжнародними проєктами Інституту державного управління та наукових досліджень з цивільного захисту взято участь у проведенні інформаційного онлайн-заняття для осіб з інвалідністю в рамках співпраці ДСНС з ВГО «Коаліція захисту прав осіб з інвалідністю внаслідок інтелектуальних порушень»</p> <p>У співпраці з фондом АІК (Асоціація інклюзивної країни) та з представниками Урядового Уповноваженого з прав осіб з інвалідністю, організовано та проведено для осіб з інвалідністю більше ніж 20 лекційних онлайн-занять з надання інформації щодо дій населення в умовах надзвичайних ситуацій воєнного характеру. Роботу буде продовжено до кінця 2024 року.</p> <p>Також у рамках реалізації Національної стратегії із створення безбар'єрного простору в Україні на період до 2030 року та за підтримки Програми розвитку ООН</p>

№ з/п	Найменування завдання та його порядковий номер (відповідно до Плану КМУ)	Найменування заходу його порядковий номер (відповідно до Плану КМУ)	Комунікаційна робота у межах виконання заходу
			<p>у межах проєкту «Сприяння безпеці людей в Україні шляхом реагування на багатовимірну кризу, спричинену війною» та за фінансуванням Уряду Японії психологи ГУ ДСНС України в Одеській області взяли участь в офлайн-тренінгу для представників медичної та психологічної служби ДСНС на тему: «Принципи етичної взаємодії та комунікації з людьми з різними видами порушень». Протягом тренінгу учасники мали можливість ознайомитися з міжнародною жестовою мовою, шрифтом Брайля, розглянули сучасні пристрої для полегшення спілкування з особами з інвалідністю.</p> <p>У співпраці з ГО «Жест допомоги» проведено офлайн-навчання для представників ГУ ДСНС України у Волинській області щодо вивчення елементів жестової мови, курс навчання складав 9 тижнів. Роботу буде продовжено: в жовтні 2023 року заплановано навчання для ГУ ДСНС у Рівненській області, в листопаді – для ГУ ДСНС України у м. Києві. https://vl.dsns.gov.ua/uk/news/ostanni-novini/riatuvalniki-dsns-u-volinskii-oblasti-osvoiuut-kurs-navcannia-zestovoyi-movi</p> <p>З метою підвищення рівня знань та практик з гендерно-чутливого інклюзивного підходів у роботі органу ДСНС у співпраці з Представництвом Датської Ради у справах біженців в Україні в рамках проєкту «Підтримка забруднених мінами та ВЗВ громад та відповідальних сторін» за підтримки Міністерства закордонних справ Нідерландів, проведені навчальні офлайн тренінги для персоналу ГУ ДСНС України у Дніпропетровській (2 тренінги), Київській (3 тренінги), Харківській (2 тренінги) областях та м. Києва (1 тренінг)</p> <p>Психологами системи ДСНС:</p> <ul style="list-style-type: none"> проведено тренінги щодо стабілізації психофізіологічного стану з прикомандированим особовим складом, який прибув з територій, які зараз окуповані; постійно проводяться заходи в рамках реалізації програми психологічної підтримки за принципом «рівний-рівному»
14		3) створення інформаційних матеріалів про забезпечення недискримінації, доступності	<p>У системі ДСНС увесь персонал пройшов навчання з питань толерантності та безбар'єрності та відповідно до окремого доручення ДСНС ознайомився з:</p> <p>Інформаційною пам'яткою про флагманські проєкти на виконання плану заходів до Національної стратегія зі створення безбар'єрного простору в Україні до 2030;</p>

№ з/п	Найменування завдання та його порядковий номер (відповідно до Плану КМУ)	Найменування заходу його порядковий номер (відповідно до Плану КМУ)	Комунікаційна робота у межах виконання заходу
		та безбар'єрності в органах системи МВС	<p>Інформаційною пам'яткою щодо взаємодії з особами, постраждалими від сексуального насильства пов'язаного з конфліктом/під час війни для персоналу Державної служби України з надзвичайних ситуацій;</p> <p>Інформаційною пам'яткою щодо безбар'єрної комунікації, розробленою з метою розбудови безбар'єрного простору в системі ДСНС.</p> <p>На офіційних сайтах системи ДСНС розміщено відеоролики (відповідно до листа ДСНС від 24.05.2023 № 05-9369/30) «Про запуск інформаційної кампанії на підтримку Міністерства юстиції України щодо системи безоплатної правової допомоги для постраждалих від сексуального насильства під час війни та домашнього насильства»</p>
15	80. Запровадження комплексу заходів, спрямованих на соціалізацію, підвищення якості життя, активності, залучення в усі форми суспільного життя людей із стійким порушенням повсякденного функціонування	2) проведення моніторингу доступності медичних послуг закладів охорони здоров'я системи МВС та органів його системи	<p>В системі ДСНС здійснюється надання безоплатної медичної допомоги у закладах охорони здоров'я (Медичне та санаторно-курортне забезпечення, медико-психологічна реабілітація) осіб рядового і начальницького складу служби цивільного захисту, курсантів та ліцеїстів навчальних закладів цивільного захисту, основних працівників професійних аварійно-рятувальних служб та працівники цивільного захисту, ветеранів служби цивільного захисту, осіб, які відповідно до Закону України «Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту», осіб, звільнених зі служби цивільного захисту, визнаних особами з інвалідністю внаслідок війни внаслідок захворювання, каліцтва, пов'язаного з виконанням службових обов'язків, та інші особи з інвалідністю, які отримують пенсію відповідно до Закону України «Про пенсійне забезпечення осіб, звільнених з військової служби, та деяких інших осіб», членів сімей осіб рядового і начальницького складу, курсантів навчальних закладів цивільного захисту, загиблих під час проходження військової служби гарантують: стаття 117 Кодексу цивільного захисту України та наказом МВС від 18.08.2014 № 831 «Про затвердження Порядку організації медичного забезпечення в системі Державної служби України з надзвичайних ситуацій».</p> <p>Станом на 01.10.2023 в системі ДСНС налічується 43 заклади охорони здоров'я, з яких 41 діючий:</p> <ul style="list-style-type: none"> - 2 медичні центри (один з яких реабілітаційний); - 11 медико-санітарних частин (1 не функціонує у Донецькій області); - 27 пунктів охорони здоров'я (1 не функціонує у Луганській області); - 3 фельдшерські пункти в м. Києві, у м. Чорнобилі та м. Житомирі.

№ з/п	Найменування завдання та його порядковий номер (відповідно до Плану КМУ)	Найменування заходу його порядковий номер (відповідно до Плану КМУ)	Комунікаційна робота у межах виконання заходу
			<p>Функціонує 23 лікарсько-експертні комісії 1 центральна ЛЕК, 22 регіональні при Головних управліннях ДСНС України у областях. Лікарсько-експертні комісії залучають лікарів закладів охорони здоров'я як позаштатних членів комісій для комісійної роботи з проведення лікарської експертизи. Лікарі – 34 Фахівці – 25 У ЗОЗ ДСНС залучено працівників – 372, з них лікарі – 158 молодші спеціалісти з медичною освітою – 208 У готовності та на залученні з транспортування хворих 44 санітарних автомобілі. Впродовж доби у закладах охорони здоров'я ДСНС зафіксовано звернень 108, з них:</p> <p>особовий склад ДСНС –105 цивільні особи – 3</p> <p>З початку 2023 року надано медичної допомоги 76 тис. 246 випадків, з них особовому складу 72 тис. 535 випадків цивільним особам 3 тис. 711.</p> <p>Всього з початку бойових дій медичними підрозділами системи ДСНС надано допомогу за 154 тис. 872 зверненнями, з них:</p> <p>особовому складу – 140 тис. 015, цивільним особам – 14 тис. 857.</p> <p>МРЦ «Одеський» здійснює медико-психологічну реабілітацію та санаторно-курортне забезпечення осіб, які відповідно до законодавства мають на це право. На сьогодні медико-психологічну реабілітацію проходять 197 осіб з числа особового складу, санаторно-курортне лікування – 5.</p> <p>Завершили лікування: курс медико-психологічної реабілітації 2423 особи, санаторно-курортне лікування – 1197.</p> <p>Робота медичних розрахунків Здійснюється медичний супровід робіт з гуманітарного розмінування:</p>

№ з/п	Найменування завдання та його порядковий номер (відповідно до Плану КМУ)	Найменування заходу його порядковий номер (відповідно до Плану КМУ)	Комунікаційна робота у межах виконання заходу										
			<p>на території Київської області – медичним розрахунком ГУ ДСНС України у Київській області;</p> <p>на території Харківської області – медичними розрахунками ГУ ДСНС України у Харківській, Дніпропетровській, Івано-Франківській, Полтавській, Рівненській областях та м.Києві, МЦГРШР ДСНС (м.Ватутіно), МРЦ ШР ДСНС(м.Київ), МЦШР ДСНС (м.Ромни);</p> <p>на території Херсонської області – медичними розрахунками ГУ ДСНС України у Закарпатській, Луганській (3 розрахунки), Львівській, Запорізькій, Херсонській областях, САЗ ОРС ЦЗ, 2 СЦШР ;</p> <p>на території Миколаївської області – медичними розрахунками ГУ ДСНС України у Миколаївській області, Одеській області, 3 СЦШР;</p> <p>на території Донецької області здійснюється двома медичними розрахунками ГУ ДСНС України у Донецькій області, також з кожним піротехнічним розрахунком виїжджає 1 фельдшер з укладкою на транспорті піротехнічної групи.</p> <p>Всього залучено 24 медичних розрахунки на території:</p> <table data-bbox="981 922 2038 1104"> <tr> <td>Київської області</td> <td>1</td> </tr> <tr> <td>Харківської області</td> <td>9</td> </tr> <tr> <td>Херсонської області</td> <td>9</td> </tr> <tr> <td>Миколаївської області</td> <td>3</td> </tr> <tr> <td>Донецької області</td> <td>2 (розрахунки) + 5 фельдшерів</td> </tr> </table> <p>Заклади охорони здоров'я ДСНС гарантують рівний доступ для всіх без дискримінації в межах кошторисних призначень, місця проживання, виду захворювання або часу звернення за допомогою. Кожен має право на доступність медичних послуг, яких він/вона потребує за станом здоров'я</p>	Київської області	1	Харківської області	9	Херсонської області	9	Миколаївської області	3	Донецької області	2 (розрахунки) + 5 фельдшерів
Київської області	1												
Харківської області	9												
Херсонської області	9												
Миколаївської області	3												
Донецької області	2 (розрахунки) + 5 фельдшерів												
16		3) запровадження в системі закладів охорони здоров'я системи МВС електронної системи сервісів запису до лікаря, зберігання медичних даних	У всіх закладах охорони здоров'я ДСНС впроваджено електронну систему «МІА: портал здоров'я» - медична інформаційна система для забезпечення автоматизації, ведення обліку медичних послуг та управління медичною інформацією в електронному вигляді у закладах охорони здоров'я України, ресурс, який призначений відображати послуги та інформацію про заклад охорони здоров'я, допомагає організувати ефективну взаємодію медичних закладів з пацієнтами, та забезпечити їх своєчасною і повною інформацією в електронному вигляді.										

№ з/п	Найменування завдання та його порядковий номер (відповідно до Плану КМУ)	Найменування заходу його порядковий номер (відповідно до Плану КМУ)	Комунікаційна робота у межах виконання заходу
			Всі медичні працівники зайняті на посадах, які передбачають роботу з програмним забезпеченням інформаційних медичних систем у обов'язковому порядку проходять навчання, які організує розробник продукту
17	83. Забезпечення захисту і безпеки осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення в умовах воєнного стану та надзвичайних ситуаціях	1) забезпечення можливості виклику екстрених служб за допомогою номерів 101 особами з порушеннями слуху, зору та особами, які страждають на психічні розлади	<p>З метою виконання завдання підпункту 4 пункту 1 плану заходів Кабінету Міністрів України щодо забезпечення можливості виклику екстрених служб за допомогою спеціальної зв'язку 101 особами з порушеннями слуху ДСНС відповідно до наказу ДСНС від 26.12.2022 № 761 «Про затвердження плану заходів цифрового розвитку ДСНС на 2023» 01.04.2023 розпочато дослідну експлуатацію системи виклику сил та засобів Оперативно-рятувальної служби цивільного захисту для можливості виклику зазначених сил/екстрених служб за допомогою спеціальної зв'язку 101, в якій буде передбачено можливість виклику екстрених служб особами з порушеннями слуху. Введення у постійну експлуатацію системи заплановано на кінець 2024 року.</p> <p>У рамках створення Системи управління силами та засобами цивільного захисту створюється мобільний застосунок «ДСНС-101», в якому передбачена функціональна можливість виклику екстреної служби 101 за допомогою текстового звернення. Відповідно до наказу ДСНС від 26.12.2022 № 761 «Про затвердження Плану заходів цифрового розвитку Державної служби України з надзвичайних ситуацій на 2023 рік» на 2023 рік заплановано підключення до лінії 16 областей</p>
18		2) забезпечення можливості реалізації права на звернення та отримання послуг особами з порушеннями слуху, зору та особами, які страждають на психічні розлади	<p>З метою забезпечення можливості реалізації права на звернення та отримання послуг особами з порушеннями слуху, зору, мовлення проведено ремонтні роботи щодо встановлення тактильних табличок зі шрифтом Брайля та кнопок виклику чергового на адміністративних будівлях ДСНС відповідно до державних будівельних норм (ДБН В. 2.2.-40:2018 Інклюзивність будівель і споруд).</p> <p>ДСНС створено умови для звернень та отримання послуг особами з порушеннями слуху.</p> <p>ДСНС спільно з громадською організацією «Громадський рух «Соціальна єдність» та ПОГ «Центр соціального бізнесу»: опрацьовує питання подальшого впровадження (на етапі укладання договору) сервісу сурдоперекладу на вебпорталі ДСНС та на офіційному сайті ДСНС з метою надання можливості звернення особам з порушеннями слуху за допомогою сурдоперекладача для надання їм екстреної</p>

№ з/п	Найменування завдання та його порядковий номер (відповідно до Плану КМУ)	Найменування заходу його порядковий номер (відповідно до Плану КМУ)	Комунікаційна робота у межах виконання заходу
			<p>допомоги та консультації; на сайтах територіальних органів наведено стаціонарні номери телефонів оперативно-координаційного центру, «гарячої лінії» для звернень психосоціальної підтримки населення з метою налагодження зв'язку із сурдоперекладачами, які представляють інтереси осіб із порушенням слуху.</p> <p>Для реалізації звернень ДСНС на платформі WhatsApp for Business від Tum.io, партнера з технологій соціального впливу, запустила інформаційний чат-бот. Безкоштовний сервіс надасть користувачам змогу доступу до важливих оновлень, отримання надійної та достовірної інформації, а також деталей про процедури реагування на надзвичайні ситуації та отримання можливості звернення осіб з порушенням слуху.</p> <p>ДСНС створені умови для звернення та отримання послуг особами з порушенням зору з використанням мережі Інтернет, засобів електронного зв'язку та на сайти ДСНС, її органів та підрозділів, які адаптовані для людей із порушеннями зору; на сайтах реалізовано режим перегляду без прив'язки до кольорів з використанням контрасту білого і чорного кольорів та можливості збільшення шрифтів тощо.</p> <p>У ДСНС постійно функціонує електронна «скринька довіри», через яку проводиться моніторинг надісланих звернень громадян на сайтах органів та підрозділів ДСНС.</p> <p>Для реалізації права на звернення та отримання послуг особами з порушеннями слуху, зору та особами, які страждають на психічні розлади у приймальні громадян ДСНС, розташованій по вул. Олесья Гончара, 55 а, м. Київ, забезпечено окремих вхід для заявників.</p> <p>У приміщенні приймальні громадян в апараті ДСНС дотримано вимоги державних будівельних норм, що регулюють питання інклюзивності будівель і споруд (наявність пандусу, поручнів та тактильних смуг, відсутність порогів та широкі дверні пройми для доступу осіб на кріслі колісному).</p> <p>Якщо особа не може самостійно оформити письмове звернення чи запит на інформацію, його оформляє працівник приймальні громадян ДСНС, обов'язково зазначаючи свою посаду, прізвище та ім'я, контактний телефон, та надає копію звернення особі, яка його подала.</p>

№ з/п	Найменування завдання та його порядковий номер (відповідно до Плану КМУ)	Найменування заходу його порядковий номер (відповідно до Плану КМУ)	Комунікаційна робота у межах виконання заходу
19		3) створення системи укриттів в адміністративних будівлях та органах системи МВС з урахуванням принципів безбар'єрності та доступності для маломобільних груп населення, зокрема осіб з інвалідністю	<p>Разом з тим інформуємо, що станом на 01.10.2023 року звернень чи запитів на інформацію від осіб з порушеннями слуху, зору та осіб, які страждають на психічні розлади до приймальні громадян ДСНС не надходило</p> <p>Відповідно до статті 32 Кодексу цивільного захисту для вирішення питань щодо укриття населення центральні органи виконавчої влади, інші органи державної влади, Рада міністрів Автономної Республіки Крим, місцеві державні адміністрації, органи місцевого самоврядування та суб'єкти господарювання завчасно створюють фонд захисних споруд цивільного захисту (далі – захисні споруди). Утримання захисних споруд у готовності до використання за призначенням здійснюється їх власниками, користувачами, юридичними особами, на балансі яких вони перебувають (у тому числі споруд, що не увійшли до їх статутних капіталів у процесі приватизації (корпоратизації), за рахунок власних коштів.</p> <p>Захисні споруди цивільного захисту (далі – захисні споруди), що належать до сфери управління ДСНС, призначено виключно для укриття персоналу підрозділів Оперативно-рятувальної служби цивільного захисту, насамперед пожежно-рятувальних частин. З огляду на специфіку функціонування підрозділів ДСНС укриття інших категорій населення у таких спорудах не передбачено.</p> <p>Наявні захисні споруди спроектовано та побудовано відповідно до чинних на той момент будівельних норм, що встановлювали вимоги стосовно доступності таких споруд для осіб, що підлягають укриттю у них.</p> <p>Утримання зазначених захисних споруд здійснюється у межах кошторисів, передбачених на утримання нерухомого майна ДСНС.</p> <p>У разі будівництва (нового будівництва, реконструкції, реставрації, капітального ремонту) захисних споруд, що належать до сфери управління ДСНС, буде враховано вимоги ДБН В.2.2-5-97 «Будинки і споруди. Захисні споруди цивільного захисту» та вимоги наказу МВС від 01.03.2023 № 141 (із змінами, внесеними згідно з Наказом Міністерства внутрішніх справ № 218 від 21.03.2023), зареєстрований в Міністерстві юстиції України 16 березня 2023 р. за № 459/39515 щодо їх інклюзивності, зокрема доступності для осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення</p> <p>Департамент матеріально-технічного забезпечення та логістики ДСНС здійснює збір інформації щодо пріоритетних потреб та орієнтовних обсягів необхідного</p>

№ з/п	Найменування завдання та його порядковий номер (відповідно до Плану КМУ)	Найменування заходу його порядковий номер (відповідно до Плану КМУ)	Комунікаційна робота у межах виконання заходу
			<p>фінансування для розроблення проектів нового будівництва захисних споруд цивільного захисту (у тому числі швидкоспоруджуваних модульного типу, споруд подвійного призначення), реконструкції наявних будівель (споруд) під захисні споруди цивільного захисту або споруди подвійного призначення, а також капітальний ремонт не готових або обмежено готових захисних споруд цивільного захисту з урахуванням принципів безбар'єрності та доступності для маломобільних груп населення, зокрема осіб з інвалідністю</p>
20	110. Актуалізація освітніх програм закладів вищої освіти в питаннях безбар'єрності	3) включення до освітніх програм підготовки фахівців за спеціальностями 053 «Психологія» та 225 «Медична психологія» вивчення методик щодо надання психологічної допомоги особам, які отримали психологічну травму, зокрема внаслідок війни	<p>Закладами вищої освіти із специфічними умовами навчання, які належать до сфери управління ДСНС, протягом III кварталу 2022 року – I кварталу 2023 року внесено зміни до програм підготовки здобувачів освітніх рівнів «бакалавр» та «магістр», у тому числі за спеціальністю 053 «Психологія» (освітня програма «Екстремальна та кризова психологія») щодо пошуку і застосування нових методик і практик надання психологічної допомоги особам, які постраждали внаслідок війни.</p> <p>Науково-педагогічний склад, залучений до проведення таких занять, регулярно бере участь в роботі психологічної служби практичних рятувальних підрозділів, задіяних до ліквідації наслідків військової агресії російської федерації проти населення і інфраструктури України.</p> <p>Наприклад в Національному університеті цивільного захисту окремі теми з питань гендерної обізнаності додані до дисциплін: Психологічний спецпрактикум по роботі з персоналом; Психологія управління персоналом. Конфліктологія, а саме теми: Гендерний мейнстрімінг та врахування гендерного аспекту; Системний підхід до реалізації гендерної політики в практиках управління сектору безпеки і оборони України; Загальні проблеми гендерної соціалізації</p>
21	111. Забезпечення розвитку та підтримки та підтримки впровадження дуальної форми здобуття освіти шляхом реалізації спільних проєктів закладів освіти та бізнесу	1) розроблення механізму розвитку дуальної форми здобуття освіти	<p>У Львівському державному університеті безпеки життєдіяльності введено в дію Положення про дуальну форму здобуття освіти у Львівському державному університеті безпеки життєдіяльності, наказ № 208 від 29.09.2022р.</p> <p>З метою забезпечення впровадження в Національному університеті цивільного захисту дуальної форми здобуття освіти розроблено першу редакцію проєкту «Положення про дуальну форму здобуття вищої освіти в Національному університеті цивільного захисту України», яка зараз знаходиться в процесі обговорення. Кафедрою охорони праці та техногенно-екологічної безпеки організовано співпрацю з</p>

№ з/п	Найменування завдання та його порядковий номер (відповідно до Плану КМУ)	Найменування заходу його порядковий номер (відповідно до Плану КМУ)	Комунікаційна робота у межах виконання заходу
			підприємствами щодо запровадження дуальної форми навчання здобувачів вищої освіти за освітньою програмою «Охорона праці» спеціальності 263 «Цивільна безпека».
22	112. Розроблення інтерактивних довідників освітнього середовища	забезпечення розміщення інтерактивних довідників на офіційних вебсайтах закладів вищої освіти	<p>Станом на 01.10.2023 в закладах освіти цивільного захисту було оновлено Довідник для осіб, які планують вступати на навчання до закладу вищої освіти «Вступнику». Наповнення довідника «Вступнику» проведено в формі інтерактивного довідника в формі питання-відповідь.</p> <p>Окрім цього в закладах освіти ДСНС функціонує та розвивається Автоматизована система управління навчальним закладом та електронний репозитарій університету</p>
23	129. Запровадження інфраструктурних змін для забезпечення ефективного поєднання працівниками виконання професійних та сімейних обов'язків	забезпечення діяльності дитячих кімнат в державних органах, установах та організаціях	<p>З метою моніторингу та проведення аналізу щодо потреби у створенні дитячих кімнат в органах та підрозділах ДСНС для тимчасового перебування дітей працівників системи ДСНС, до керівників самостійних структурних підрозділів апарату ДСНС, територіальних органів ДСНС, підрозділів центрального підпорядкування, підприємств, установ та закладів освіти цивільного захисту організоване відповідне онлайн-опитування до 30.06.2023 року (лист ДСНС від 16.05.2023 № 05-8840/30). За результатами проведеного опитування керівництво органів і підрозділів ДСНС буде приймати відповідне рішення щодо необхідності забезпечення діяльності дитячих кімнат в системі ДСНС</p> <p>Медичний реабілітаційний центр «Одеській» передбачено облаштування дитячої кімнати. Визначено місце для облаштування дитячого майданчика. Розроблено кошторисну документацію по встановленню дитячого майданчику.</p> <p>У закладах освіти цивільного захисту для працівників, які мають малолітніх дітей, вже створені дитячі куточки для їх тимчасового перебування</p>